

ODPIS

**OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

z dnia 13 grudnia 2011 r.

w sprawie wniosku Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącego zbadania zgodności art. 55 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 60 pkt 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157, ze zm.) w zakresie, w jakim określa termin powoływania sędziów przez Prezydenta, z art. 179 w związku z art. 8 ust. 2 i art. 2 Konstytucji (sygn. K 18/09).

W odpowiedzi na pismo Przewodniczącego składu orzekającego Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. K 18/09 z dnia 16 listopada 2011 r. Krajowa Rada Sądownictwa informuje, że nie podziela stanowiska Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o niezgodności art. 55 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zakresie w jakim określa termin powoływania sędziów sądów powszechnych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim przez Prezydenta z art. 179 w związku z art. 8 ust. 2 i art. 2 Konstytucji.

Krajowa Rada Sądownictwa uważa, że wymieniony przepis Prawa o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu nadanym przez art. 60 pkt 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, wbrew stanowisku wnioskodawcy, nie ogranicza prerogatywy Prezydenta, wynikającej z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji. Nie rozstrzyga także spornej kwestii związania lub nie Prezydenta, przy wykonywaniu tego kreacyjnego uprawnienia, wnioskiem Krajowej Rady Sądownictwa w sprawie powołania wskazanej przez Radę osoby na stanowisko sędziowskie (por. T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski, Prawo o ustroju sądów powszechnych, Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa, Komentarz pod redakcją J. Gudowskiego, Warszawa 2009 r. s. 186 – 189).

Art. 55 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zakwestionowanym przez wnioskodawcę zakresie nie ingeruje bowiem w materialną treść uprawnienia Prezydenta, wynikającego z przywołanych przepisów Konstytucji, do powoływania sędziów na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa. Zawiera natomiast, obok regulacji stanowiącej w istocie

zmodyfikowane powtórzenie art. 179 Konstytucji, normę procesową o instrukcyjnym charakterze. Norma ta, wskazując termin do załatwienia wniosku Krajowej Rady Sądownictwa, służy realizacji dyrektywy zawartej w preambule do ustawy zasadniczej, aby działaniu instytucji publicznych zapewnić rzetelność i sprawność.

Zmiana art. 55 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych, polegająca na dodaniu do tego przepisu terminu, w którym powinno nastąpić powołanie przez Prezydenta wskazanego przez Krajową Radę Sądownictwa kandydata na stanowisko sędziowskie, nastąpiła w wyniku negatywnej oceny przez ustawodawcę praktyki wielomiesięcznego, a w niektórych przypadkach kilkuletniego, załatwiania przez Prezydenta wniosków Rady, występującej w czasie poprzedzającym tę nowelizację. Ten brak działania powodował dezorganizację w pracy sądów, w których istniały nieobsadzone stanowiska sędziowskie i godził w wartości chronione przez ustawę zasadniczą, w tym także gwarantowane przez art. 45 ust. 1 - prawo do sądu. Dlatego ustawodawca wskazał czas, właściwy z punktu widzenia prawidłowego pełnienia zadań przez sądy, w którym powinno nastąpić zrealizowanie przez Prezydenta wniosku Krajowej Rady Sądownictwa o powołanie danej osoby na stanowisko sędziowskie.

Należy przy tym podnieść, że w art. 126 ust. 3 Konstytucji przewidziano, iż Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje swoje zadania w zakresie i na zasadach określonych nie tylko w Konstytucji, ale i w ustawach. Dlatego Krajowa Rada Sądownictwa uważa, że ustawodawca, regulując w Prawie o ustroju sądów powszechnych w sposób szczegółowy proces nominacyjny sędziów miał prawo wskazać także pożądany czas, w którym powinna zapaść decyzja Prezydenta, aby zapewnić sprawny przebieg tego procesu, zgodnie z preambułą do Konstytucji. Prezydent wykonując prerogatywę, zamykając ten proces, powinien realizować spoczywający na wszystkich organach państwa obowiązek współdziałania w celu realizacji dobra wspólnego, którym w tym wypadku jest zapewnienie sprawności wymiaru sprawiedliwości. Z tego względu jego uprawnienie nie może być oceniane w oderwaniu od całości tego procesu, który służy zapewnieniu prawidłowego dopływu sędziów do wymiaru sprawiedliwości.

Warto również zwrócić uwagę, że art. 55 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych nie jest jedynym przepisem procesowym dotyczącym realizacji prerogatywy Prezydenta, wynikającej z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji. Także w art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 126, poz. 714) znajduje się regulacja procesowa, związana z wykonywaniem przez Prezydenta uprawnień nominacyjnych. Przepis ten pozwala Prezydentowi na zwrócenie się do Krajowej Rady Sądownictwa z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w przypadku ujawnienia nowych

okoliczności dotyczących osoby wskazanej we wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego. Świadczy to o tym, że ustawodawca uznał, iż art. 179 Konstytucji w istocie odnosi się do materialnej strony uprawnienia nominacyjnego Prezydenta. Natomiast elementy proceduralne związane z wykonywaniem tego uprawnienia mogą być regulowane w drodze ustawowej, tym bardziej, że Konstytucja taką formę unormowania zadań Prezydenta w art. 126 ust. 3 dopuszcza.

W związku z powyższym, Krajowa Rada Sądownictwa nie podziela także stanowiska wnioskodawcy, że art. 55 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych godzi w art. 8 ust. 2 Konstytucji gdyż uzupełnia kompletną normę kreacyjną realizowaną przez Prezydenta, wynikającą z art. 179 Konstytucji, która powinna być bezpośrednio stosowana. Krajowa Rada Sądownictwa zwraca przy tym uwagę, że art. 179, podobnie jak art. 178, art. 180 i art. 181 Konstytucji, służy kształtowaniu statusu sędziego. Uprawnienia Prezydenta, tak jak i Krajowej Rady Sądownictwa, określone w tym przepisie, mają ten status zagwarantować. Mają charakter instrumentalny. Nie służą kreowaniu pozycji ustrojowej tych organów, lecz określają konstytucyjną pozycję sędziego.

Krajowa Rada Sądownictwa nie podziela także zarzutu niezgodności art. 55 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych z art. 2 Konstytucji z powodu niedoskonałości redakcyjnej. Nie negując braku precyzji w określeniu dnia, od którego należy liczyć miesięczny termin, trzeba zauważyć, że data ta może być ustalona w drodze wykładni. Termin miesięczny rozpoczyna się od dnia złożenia wniosku w Kancelarii Prezydenta. Dopiero wówczas Prezydent może realizować swoje uprawnienie. Tak zresztą przepis ten interpretowany jest w doktrynie (por. wymieniony wyżej Komentarz pod red. J. Gudowskiego s. 188). Z tego względu nie można uznać, że sposób sformułowania art. 55 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych uniemożliwia prawidłowe ustalenie wynikającej z tego przepisu normy prawnej. Tylko w takim przypadku naruszenie zasady prawidłowej legislacji prowadziłoby do naruszenia zasady demokratycznego państwa prawnego.

BIURO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

DYREKTOR
Wydziału Organizacyjnego i Kadr
Biura Krajowej Rady Sądownictwa

Marian Szkodziński

Przewodniczący

Krajowej Rady Sądownictwa

Anton
SSN Antoni Górski